

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/sledztwa/akty-oskarzenia/201108,410-Akt-oskarzenia-przeciwko-Markowi-G.html>
27.02.2026, 07:33

410. Akt oskarżenia przeciwko Markowi G.

W dniu 16 kwietnia 2024 r. Oddziałowa Komisja ŚZpNP w Krakowie skierowała do Wojskowego Sądu Garnizonowego w Lublinie akt oskarżenia przeciwko byłemu prokuratorowi Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Krakowie Markowi G., któremu zarzucono bezprawne pozbawienie wolności trzech osób – członków NSZZ „Solidarność” za niestanowiącą przestępstwa działalność podejmowaną w okresie obowiązywania w Polsce stanu wojennego.

Przedmiotem śledztwa Oddziałowej Komisji ŚZpNP w Krakowie były czynności podjęte w 1982 roku przez oskarżonego – wówczas prokuratora Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Krakowie – w ramach dwóch postępowań karnych, w których wymieniony zarzucił trzem członkom struktur opozycyjnych „sporządzanie i rozpowszechnianie pism zawierających fałszywe wiadomości, mogące wywołać niepokój publiczny lub rozruchy” i postanowił o ich tymczasowym aresztowaniu. Pokrzywdzeni – członkowie NSZZ „Solidarność” zatrudnieni w Hutniczym Przedsiębiorstwie Remontowym w Krakowie-Nowej Hucie oraz Fabryce Samochodów Małolitrażowych w Bielsku-Białej, zostali zatrzymani przez funkcjonariuszy SB w związku z zarzutem kolportowania ulotek i wydawnictw NSZZ „Solidarność” na terenie Krakowa oraz Bielska-Białej.

Rozpowszechniane przez pokrzywdzonych materiały nie zawierały fałszywych wiadomości i nie zmierzały do wywołania niepokoju publicznego, czy rozruchów. Prezentowały wyłącznie treści będące wyrazem sprzeciwu wobec bezprawnego wprowadzenia w Polsce stanu wojennego i sytuacji panującej wówczas w kraju. Działanie takie nie wyczerpywało znamion przestępstw, także w świetle obowiązujących wówczas przepisów prawa. Potwierdził to Sąd Najwyższy, który po przemianach ustrojowych w Polsce uniewinnił pokrzywdzonych od popełnienia przypisanych im przestępstw, stwierdzając między innymi w uzasadnieniach zapadłych wówczas wyroków, że „przymiotu fałszywych wiadomości mogących wywołać niepokój publiczny lub rozruchy nie można w żadnej mierze nadać dokumentom zabezpieczonym w teczce dowodów rzeczowych”, a zatem w ulotkach kolportowanych przez skazanych. Stwierdził ponadto, iż „rozpowszechniane materiały nie zawierały fałszywych wiadomości mogących wywołać niepokój publiczny lub rozruchy – stanowiły sumę ocen, opinii, komentarzy zjawisk społeczno-politycznych, do oceny których ich autorzy posiadali nieskrępowaną wolę”.

Zastosowanie wobec pokrzywdzonych przez oskarżonego Marka G. tymczasowych aresztowań, było zatem działaniem bezprawnym i stanowiło akt represji.

Czyny zarzucone w akcie oskarżenia zostały opisane w art. 165 § 2 kk w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji

Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Dnia 27 maja 2024 r. Wojskowy Sąd Garnizonowy w Lublinie umorzył postępowanie przeciwko Markowi G. stwierdzając, że czyny popełnione przez Marka G. nie zawierają znamion czynu zabronionego.

W dniu 3 czerwca 2024 r. prokurator złożył zażalenie na powyższe postanowienie sądu.

Postanowieniem z dnia 21 listopada 2024 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w Lublinie umorzył postępowanie karne przeciwko Markowi G., ze względu na brak wymaganego zezwolenia na ściganie.